

Úvod	5
PLANETA ZEMĚ A VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI	
Planeta Země	8
Jak se utvářela naše Země	8
Putování do středu Země	9
Vznik života na Zemi	9
ŽIVOT NA ZEMI	
Projevy života	12
Podmínky života	14
Rozmanitost přírody	15
Vztahy mezi organismy	16
Jak zkoumáme přírodu. Mikroskop.	18
ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA	
Buňka – základní stavební a funkční jednotka	20
Rostlinná a živočišná buňka – srovnání	22
Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	24
PŘEHLED ORGANISMŮ	
Soustava organismů	26
Viry – „život“ bez buňky	28
Bakterie – nejstarší obyvatelé Země	30
Sinice – modrozelené organismy	32
Houby – rostliny nebo živočichové?	34
Lišejníky – průkopníci života	40
Řasy – stélkaté rostliny	42
Prvoci – jednobuněční živočichové	44
Ostatní prvoci	46
Žahavci – žahaví dravci	48
Mořští žahavci	50
Ploštěnci – živočichové s plochým tělem	52
Cizopasní ploštěnci	53
Hlísti – cizopasníci rostlin a živočichů	56
Měkkýši – živočichové s měkkým tělem	58
Plži	58
Mlži	60
Hlavonožci	61

OBSAH

Kroužkovci – článkovaní „červi“	63
Mnohoštětinatci	63
Opaskovci	64
Členovci – nejpočetnější skupina živočichů	66
Pavoukovci	67
Korýši	70
Další korýši	72
Vzdušnicovci	74
Mnohonožky	74
Stonožky	75
Hmyz	75
Hmyz	76
Rozmnožování hmyzu	78
Hmyz s proměnou nedokonalou	80
Vážky	80
Stejnokřídlí	81
Vši	83
Ploštice	83
Rovnokřídlí	85
Hmyz s proměnou dokonalou	86
Blechy	86
Síťokřídlí	86
Motýli	88
Brouci	92
Dvoukřídlí	96
Blanokřídlí	99
Ostnokožci – „mořské hvězdy, kalichy a okurky“	102

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Společenstvo organismů	104
Ekosystém	105
Jak člověk zasahuje do přírody	106
Vývoj zásahů člověka do přírody	107
Ochrana přírody	108

LABORATORNÍ PRÁCE	110
-------------------------	-----

REJSTRÍK POJMŮ	113
----------------------	-----